

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

I januar 1994 stod 16.200 0-6-årige på venteliste til en daginstitution med et her og nu-behov for en plads. Disse forældre er enten henvist til at søge børnepasningsorlov, passe barnet selv eller få pasning i en privat pasningsordning baseret på sort arbejde.

Børnepasningsorloven har hjulpet på småbørnsfamiliernes situation, men kan ikke erstatte en egentlig pasningsgaranti. De forældre, som ønsker at genoptage arbejdet efter endt barselorlov, efterspørger jo en institutionsplads og ikke en mulighed for børnepasningsorlov. Samtidig er usikkerheden om børnepasningen en væsentlig mobilitetshæmmende faktor. Arbejdsmarkedet vil derfor komme til at virke mere fleksibelt, hvis der etableres en pasningsgaranti.

Derfor foreslår SF en lovfæstet garanti for, at forældre kan få deres børn passet i et kommunalt dagtilbud. På den måde gøres der én gang for alle op med den usikkerhed, mange forældre og børn må leve i. Pasningsgarantien er et indgreb i det kommunale selvstyre. Men indgrebet svarer helt til det indgreb, der findes i § 19 i folkeskoleloven, hvorefter kommunen skal give tilbud om plads i skolen.

Børnepasningsgarantien er tættere på at kunne indføres end nogen sinde før. Kommunerne har i de seneste år gjort en stor indsats for at udbygge institutionsområdet. Der er således blevet etableret knap 60.000 nye pladser i perioden januar 1992 – januar 1994. Forslagsstillerne mener derfor, at pasningsgarantien må kunne indføres med udgangen af 1995, hvilket statsministeren også har lovet tidligere.

Forudsætningen for realiseringen af pasningsgarantien med udgangen af 1995 er, at kommunerne sikres den nødvendige økonomi til dette. De foreløbige meldinger om de kommunale budgetter viser, at udbygningen af institutionsområdet er ved at gå i stå. En rundspørge, som dagbladet Politiken har foretaget, viser, at der kun kan regnes med ca. 6.000 nye pladser på 1995-budgettet. Såfremt udbygningen ikke bliver større, vil det igen betyde stigende ventelister og ventetider for småbørnsfamilierne, idet beho-

vet for nye pladser som følge af befolkningsudviklingen er større end 6.000 pladser.

Hertil kommer, at regeringen forventer et fald i brugen af orlov til i alt 40.000 næste år, hvilket nødvendigvis indebærer et markant fald i brugen af børnepasningsorlov. Der er dermed udsigt til betragtelige ventelister i en række kommuner også ved udgangen af 1995. Forslagsstillerne skønner, at med det, der i dag vides om de kommunale budgetter, vil der være ca. 12.500 børn under den skolepligtige alder på venteliste ved udgangen af 1995.

SF er åben for forhandlinger om den præcise måde, hvorpå børnepasningsgarantien gennemføres, men SF's egen model er følgende:

1. Senest den 1. januar 1995 fremsættes forslag til ændring af lov om social bistand, således at loven forpligter kommunerne til at tilbyde dagpasningsforanstaltninger til alle småbørn, hvis forældre ønsker det. Der gives mulighed for, at kommunerne kan undlade at opfylde denne pligt indtil udgangen af 1995, såfremt kommunerne har iværksat en plan om hurtig afvikling af ventelisterne.
2. Kommunerne skal sikres mulighed for at finansiere de merudgifter, der følger af pasningsgarantien. Ved kommende forhandlinger med kommunerne sikres det, at kommunerne også fremover kan finansiere de udgifter, der følger af fortsat børnepasningsgaranti.
3. Senest den 1. januar 1995 udarbejdes en ændring af bekendtgørelsen om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier, således at kommunerne med virkning fra denne dato kan optage lån til opførelse af daginstitutioner m.v.
4. Der sikres uddannelse af det nødvendige antal pædagoger, så kvaliteten af pasningstilbudet under en pasningsgaranti bevares.

Ad 1

I lov om social bistand, § 69, stk. 1, er anført:

»Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på daginstitutioner for